

bres til det 15de, til det ærede Things Vedtagelse.

Jungersen: Da der foreligger Thinget et Forslag om kirkelig Frihed, som forhaabentlig vil finde Fremgang i Thinget, saa finder jeg Anledning til at tage mit Forslag til en ny Paragraph tilbage.

Valentin: Henstigten med det Ændringsforslag, jeg har tilladt mig at stille til den nu foreslaaede § 3, der før var § 2, haaber jeg allerede er tilstrækkeligt klar, og jeg skal derfor kun opholde mig ganske kort derved. Det gaaer nemlig ud paa, at denne Tilladelse til at fordrø Barnet udfrevet med det 14de Aar skal betinges af, „at vedkommende Barn ikke i de 4 sidste Halvaar uden lovlig Grund har forsoemt en Fjerdedeel eller derover af de skolepligtige Dage“. Jeg er herved bleven ledet af min Opfatning saavel af Skolevangens Berettigelse som dens Begrændsning, idet jeg opfatter disse Forhold saaledes, at Betingelserne, som Staten kan være berettiget til at stille for Opnaaelsen af det Minimum af Kundskaber, den kan fordrø hos hver vordende Borger, ikke maae være anderledes, end at de kunne forenes med Udviklingen og Uddannelsen til det Livsforhold, i hvilket disse Borgere skulle indtræde, navnlig altsaa, at de ikke medføre en saadan Byrde for Forældrene, at de ikke ere istand til at udbolde den, at de umuliggjøre for en stor Deel af Borgerne, at de kunne komme til i rette Tid at indtage den Stilling i Samsundet, som deres Vilkaar gjøre dem muligt. Derfor er jeg ogsaa bleven staaende ved, at den Begrændsning, som Staten formentlig bør indrømme i den Raadighed, den for Tiden har taget sig over alle skolegængende Børn, nedfattes til det 14de Aar. Imidlertid troer jeg dog ikke, at den derfor behøver at være aldeles ubunden og ubetinget. Jeg troer ikke, at der skal gives nogen Opfordring til, at der skal dømmes letvindigt om Skoleunderviisningens Betydning. Man skal ikke ligesom sætte en Præmie for Forsømmelse, eller fremkalde den Tanke, at det er lige godt, hvorledes Tiden her benyttes; naar det 14de Aar er fyldt, da kunne vi fordrø, at Barnet forlader Skolen. Jeg synes derfor ogsaa, at det harmonerer med, hvad det ærede Udvalg selv er

kommet ind paa, naar det i sin 1ste Paragraph har talt om, at Fritagelse kun kan finde Sted, naar Barnet „med stadig Fliid“ har søgt Skolen. Men vi hørte allerede her idag af flere ærede Talere, at dette Udtryk „en stadig Fliid“ var temmelig ubestemt, da det lader saa megen Plads aaben for Vilkaarlighed, og netop derfor har jeg søgt at gjøre mit Ændringsforslag saa bestemt, at det idetmindste ikke skal lide af denne Usudkommenhed. Stedets for Ordene „ordentlig“ eller „med stadig Fliid“ eller „uden stor Forsømmelse“ har jeg derfor betegnet det saaledes: „naar Barnet i de sidste 4 Skolehalvaar ikke har forsoemt uden lovlig Grund en Fjerdedeel af de skolepligtige Dage“. Jeg haaber, at dette er tilstrækkeligt bestemt. Den væsentligste Indvending søgte den ærede Ordfører at finde i Udtrykket „uden lovlig Grund“, idet han fremhævede, at det var Noget, man ikke kunde faae at vide, og at det netop var det, der var det Vanskelige; det var deri, det stak; thi en Indstøder eller Huusmand havde ikke Leilighed til hver Dag at underrette Skolelæreren, om der var en lovlig eller ulovlig Grund til Forsømmelsen. Men han har vist saa megen Erfaring i Skolevæsenet, at han heller ikke vil have disse Ord forstaaede paa denne Maade. Han veed meget godt, at Multerne ikke umiddelbart følge i Hælene paa Forsømmelsen, og at det ikke den samme Dag, Barnet udebliver, skal undersøges, om Grunden dertil er lovlig eller ikke. Efter den tidligere Anordning var det kun maanedsviis, efter den nugældende Anordning skal det ske hveranden Maaned. Der var altsaa aldeles ingen Nødvendighed for, at Underretningen om Aarsagen til Udeblivelsen skulde komme tilstede strax den samme Dag. Der er jo to Maaned, i hvilke det er muligt for Forældrene ved Bud og paa forskellige andre Maader at lade Skolelæreren komme til Kundskab om, hvad enten denne Forsømmelse har sin Aarsag i en lovlig eller en ulovlig Grund. Gjalddet, hvad den ærede Ordfører har bemærket imod mit Forslag, saa vilde det jo overhovedet gjælde imod det hele Muletsystem; thi netop dette hviler jo paa, at der skal være en Afskillelse imellem hvad der er Lovligt og Ulov-